

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Sayı : 74369039-010.06- 42282
Konu : Katı Yakıt Numune Alma
ve Analiz Genelgesi

04 ARALIK 2013

GENELGE
(2013 / 40)

Hava kirliliğinin önlenmesi amacıyla yerli ve ithal edilen katı yakıtların özelliklerini belirlemek ve piyasaya sunulmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemek Bakanlığımız görev ve sorumluluğundadır.

Bu kapsamda, hava kirliliğinin önlenmesi ve mevzuat ile belirlenen kriterlere uygun katı yakıtların kullanılmasını sağlamak amacıyla katı yakıtlardan numune alınması, Bakanlığımızdan yetkili laboratuvarlara gönderilmesi ve raporlanmasına ilişkin faaliyetler bu Genelge hükümlerine göre yürütülecektir.

Buna göre;

1. Numune Alma: Bu Genelge kapsamına giren numuneler, ilgili çevre şehircilik il müdürlüğü ya da yetki devri yapılmış belediye başkanlığınca alınacaktır. Söz konusu kurumlar, bu Genelgede “yetkili kurum” olarak anılacaktır.

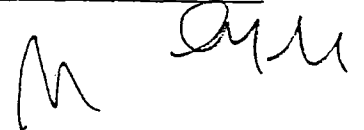
Her türlü katı yakıttan numune alımı TS ISO 18283 “Taşkömürü ve Kok - Elle Numune Alma” ve TS 5125 “Kahverengi Kömürler ve Linyitler - Numune Alma Prensipleri - Rutubet Oranı Tayini ve Genel Analizler İçin Numune Alma” standartlarının güncel baskıları çerçevesinde yapılacaktır. Alınan şahit numuneler güneş ışığından ve nemden etkilenmeyecek ortamlarda 6 ay süreyle saklanacaktır.

Analiz talep edilen yakıttan 3 adet numune alınacak ve numunelerden biri analiz için kullanılacaktır. Diğer 2 şahit numune ise firmaya ve yetkili kuruma bırakılacaktır. Firmaya bırakılan numune 1 nci şahit, yetkili kurumda kalan numune ise 2 nci şahit numune olarak tanımlanacaktır.

2. Kodlama: Alınan numunelere yetkili kurum tarafından örneği aşağıda yer alan “kod numarası” verilecek ve numuneler bu kod numarası ile tanımlanacaktır. Numunelere verilecek kod numarası sırasıyla; numunenin alındığı yıl, il trafik kodu ve numuneye verilen sıra numarasını içerecek şekilde oluşturulacak ve numune kod numarasının analiz güvenliği açısından gizliliği sağlanacaktır.

Örneğin: 2013/ÇŞİM-06/0001
2013/BLD-06/0001

3. Numune Takip Defteri: Kodlama sisteminin ve numunelerin takibini sağlamak için Ek-1’de örneği verilen, sayfa numaralı ve yetkili amirin imzasını ve kurum mührünü içeren “Numune Takip Defteri” oluşturulacak ve numuneyi alan yetkili kurum personeli tarafından doldurulacaktır. “Numune Takip Defteri” nin önceki üç aya ait sayfalarının birer kopyası ilgili yılın Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarında Bakanlığa gönderilecektir.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

4. Numune Alma Tutanağı: "Numune Alma Tutanağı" her numune için ayrı olacak şekilde eksiksiz olarak doldurulacaktır. Hazırlanan tutanakların biri yetkili kurumda, diğeri firmada kalacaktır. Laboratuvarlara gönderilecek hiçbir numuneye tutanak konulmayacak, bunun yerine numuneye verilecek olan kod numarasının yazılı olduğu, Ek-2'de örneği verilen, kurum mührü basılı etiket kapalı zarf içerisinde numune torbasına konulacaktır. "Numune Alma Tutanağı"nda numunenin gönderileceği laboratuvar kesinlikle belirtilmeyecektir.

5. Numunelerin Torbalanması ve Mühürlenmesi: Alınan katı yakıt numuneleri standartlarda belirtildiği şekilde homojen olarak hazırlanacak ve biri analiz numunesi, ikisi şahit numune olmak üzere üçe ayrılarak torbalanacaktır.

Numuneler, yetkili kurum tarafından dayanıklı torbalara konularak kelebek mühür ile mühürlenecektir. Mühürler, kolayca çıkarılıp takılamayacak şekilde numune torbasına sıkıca bağlanacaktır. Torba üzerinde firmayı işaret edecek hiçbir bilgi bulunmayacaktır.

6. Numunenin Laboratuvara Gönderilmesi: Alınan analiz numunesi ve 1 nci şahit numune Bakanlığımızdan yetkili bir laboratuvarlarda, 2 nci şahit numune ise Bakanlığımız Çevre Referans Laboratuvarında analiz edilecektir. Numuneler yetkili kurum tarafından Ek-3'te verilen örnekteki bilgileri içeren ancak firma bilgilerini içermeyecek şekilde bir üst yazı ile birlikte laboratuvara gönderilecektir.

Alınan numuneler Bakanlığımızdan yetki alan laboratuvarlara dağıtılmalı, sürekli aym laboratuvarlara gönderilmemelidir. Numunelerin laboratuvarlara firma yetkilisi tarafından götürülmesine veya gönderilmesine izin verilmeyecektir

7. Laboratuvarların Raporlaması: Laboratuvar tarafından düzenlenen analiz raporlarında; "Müşteri Adı" bölümünde numuneyi gönderen yetkili kurum ile mühür numarası belirtilecek olup, numuneye ait kod numarasına yer verilmeyecektir. Laboratuvar, 2 ila 5 iş günü içerisinde analizleri sonuçlandıracak ve analiz raporu, numuneyi alan yetkili kuruma öncelikle fakslanacak ve orijinal rapor ayrıca gönderilecektir.

8. Yetkili Kurum Tarafından Raporların Firmaya Gönderilmesi: Laboratuvar tarafından boş bırakılan "Firma Adı/Adresi" kısmı yetkili kurum tarafından silinmez nitelikte mavi kalemle, tarih ve paraf atılarak doldurulacaktır. Yetkili kurum, laboratuvarlardan gelen üst yazıyı ve analiz raporu ile numuneye ait tutanağı saklayacaktır. Analiz raporlarının bir kopyası kod numarasının yer almadığı bir üst yazı ile firmaya gönderilecektir.

9. Analiz Ücreti: Analiz ücreti, numunenin alındığı firma tarafından ödenmeden numuneyi alan kurum tarafından söz konusu firmaya analiz raporu verilmeyecektir.

10. Şahit Numunelerin Gönderilmesi: Analiz numunesinin sonucunun olumsuz çıkması halinde şahit numuneye başvurulacaktır. Şahit numuneye başvurulduğu durumlarda; ilk numunenin gönderilmesindeki işlemler yetkili kurum tarafından tekrarlanacak ve Numune Takip Defteri'nde şahit numuneye ait kısımlar doldurulacaktır. 1 nci şahit numunenin analiz sonucunun olumlu olması halinde 2 nci şahit numune analiz edilecektir.

11. Raporların Değerlendirilmesi: Katı yakıt numunelerinin analiz sonuçlarının herhangi bir parametrede, Bakanlığımızca belirtilen limit değerleri sağlamaması (olumsuz olması) halinde, durumun ilgili firmaya tebliğinden itibaren 7 iş günü içinde, firmanın yazılı talebi üzerine ve giderleri firma tarafından karşılanmak şartıyla, firmada bulunan 1 nci şahit

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

numune ilk analizi yapan laboratuvar dışında yetkili başka bir laboratuvara analizi yaptırılmak üzere 6 ve 10 uncu maddelerde belirtilen hususlara uygun şekilde gönderilecektir. 1 inci şahit numunenin analizi sonucunda da istenilen limit değerler sağlanmıyorsa (olumsuz ise), ilgili mevzuat tarafından belirlenen hükümlere göre işlem yapılacaktır.

1 inci şahit numunenin analizi sonucu istenilen limit değerleri sağlıyorsa (olumlu ise), analiz sonucunun ilgili firmaya tebliğinden itibaren 15 iş günü içinde firmanın yazılı talebi üzerine ve giderleri firma tarafından karşılanmak şartıyla, yetkili kurumda bulunan 2 nci şahit numunenin analizine gidilecektir. 2 nci şahit numune Bakanlığımız Çevre Referans Laboratuvarına bu Genelgenin 6 ve 10 uncu maddelerde belirtilen hususlara uygun şekilde gönderilecektir.

Şahit numunelerin de analizi sonucu 2 olumsuz, 1 olumlu sonuç bulunması halinde analiz sonucu olumsuz; 2 olumlu, 1 olumsuz sonuç bulunması halinde analiz sonucu olumlu olarak kabul edilecektir.

Analiz sonucunun olumsuz olması halinde yeni numune alınmaz.

12. Yürürlükten Kaldırılan Genelge: 24 Mart 2010 tarihli ve B.18.0.ÇYG.0.05.03/4857 (2010/3) sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

13. Geçici madde: Bu Genelgenin yürürlüğe girdiği tarihten önce alınmış ancak analizleri sonuçlandırılmamış numuneler için 24 Mart 2010 tarihli ve B.18.0.ÇYG.0.05.03/4857 (2010/3) sayılı Genelge hükümleri uygulanacaktır.

Bilgilerinizi ve uygulamanın belirtilen esaslara göre yapılması hususunda gereğini rica ederim.

Erdoğan BAYRAKTAR
Bakan

EKLER:

- 1- Numune Takip Defteri Sayfa Örneği (1 sayfa)
- 2- Etiket Örneği (1 sayfa)
- 3- Analiz Talep Yazısında Yer Alacak Bilgiler (1 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:

- 81 İl Valiliğine (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri)
Yetki Devri Yapılmış Belediye Başkanlıklarına
Yetkili Çevre Laboratuvarlarına

..
..
..
..
..
..

Ek-1 : Numune Takip Defteri Sayfa Örneği

Sıra No	Firma Adı/Numune Alma Tarihi/Yeri	Numune Kodu		Numunenin Gönderildiđi Laboratuvar	Gönderiliş Tarih	Mühür No	Numuneyi Alan Personelin İmzaları
1			Analiz Numunesi				
			I.Şahit Numune				
			II.Şahit Numune				
2			Analiz Numunesi				
			I.Şahit Numune				
			II.Şahit Numune				
3			Analiz Numunesi				
			I.Şahit Numune				
			II.Şahit Numune				
4			Analiz Numunesi				
			I.Şahit Numune				
			II.Şahit Numune				

Orn
M

Mühür/İmza

Ek-2 : Etiket Örneği

..... Valiliđi

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Numunenin Kod Numarası : 2013/İÇŞM-06/0001(sıra no)

Tarih
Mühür/İmza

..... Belediye Başkanlığı

Numunenin Kod Numarası : 2013/.... BLD-06/0001(sıra no)

Tarih
Mühür/İmza

Etiket Özellikleri

- 1- Etiketler 10 cm-15 cm ebadında olmalıdır.
- 2- Karton kağıtlara bastırılmalıdır.

M

erli

Ek-3 : Analiz Talep Yazısında Yer Alacak Bilgiler

Numuneye Ait Kod Numarası
Numunenin Cinsi
Numunenin Alınış Tarihi
Mühür Numarası
Numunenin Menşei*
Numunenin Kullanım Amacı*
GTİP Numarası*
Gemi Adı*
Numunenin Temsil Ettiği Miktar*
Ebat*

(*)Bu bilgiler sadece ithal katı yakıtlar için yazılacak analiz talep yazısında yer alacaktır.

M
an